

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาศักยภาพในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 894 คนประกอบด้วย

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 65 คน
- 1.2 ผู้แทนครู จำนวน 128 คน
- 1.3 ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 124 คน
- 1.4 ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 120 คน
- 1.5 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 123 คน
- 1.6 ผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 108 คน
- 1.7 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 226 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพแล้วกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตาราง

Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 375 คน ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

จำนวนโรงเรียน	สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
65	1. ผู้บริหารสถานศึกษา	65	30
	2. ผู้แทนครู	128	50
	3. ผู้แทนผู้ปกครอง	124	50
	4. ผู้แทนองค์กรชุมชน	120	50
	5. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	123	50
	6. ผู้แทนศิษย์เก่า	108	50
	7. ผู้ทรงคุณวุฒิ	226	95
	รวม	894	375

จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรทั้งสิ้น 894 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan ได้กลุ่มประชากร 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 70 ข้อ

ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการ

- ของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับคือ
- 5 หมายความว่า มีศักยภาพมากที่สุด
  - 4 หมายความว่า มีศักยภาพมาก
  - 3 หมายความว่า มีศักยภาพปานกลาง
  - 2 หมายความว่า มีศักยภาพน้อย
  - 1 หมายความว่า มีศักยภาพน้อยที่สุด

โดยมีข้อคำถามครอบคลุม ขอบข่ายหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 12 ด้านได้แก่

1. ด้านกำหนดนโยบายและและแบบพัฒนาของสถานศึกษา
2. ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของท้องถิ่น
4. ด้านกำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและ ได้มาตรฐาน
6. ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่
มีความสามารถให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ
7. ด้านเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการวิชาการงบประมาณ
การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University
8. ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก
และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสารจาริตประเพณี
ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
9. ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจน
การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน
และ มีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
10. ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อน
เสนอต่อสาธารณชน
11. ด้านแต่งตั้งที่ปรึกษา และหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบ
นี้ตามเห็นสมควร
12. ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของ
สถานศึกษา

วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาหลักการและวิธีสร้างแบบสอบถามและเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัยและเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)
3. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 12 ด้าน ไปสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม
4. เขียนแบบสอบถามฉบับจริง
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม ความสมบูรณ์ถูกต้อง ตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเที่ยงตรง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่
  - 6.1 นายอานนตรี ประสมสุข วุฒิ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวังหลวงวิทยาคม อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
  - 6.2 นายปรีดา ลำมะนา วุฒิ กศ.บ. (ศึกษานิยม) (ชีววิทยา), กศ.ม. (ชีววิทยา) ผู้อำนวยการโรงเรียนเสถภูมิพิทยาคม อำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
  - 6.3 นายเข้มชาติ นันโท วุฒิ กศ.ม.(บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนอาจสามารถวิทยา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และพัฒนาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง
8. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม
9. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่าง

ง่าย (Total – Correlation) ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ ปรากฏว่าแต่ละข้อมีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ .657 ถึง .927

10. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า α เท่ากับ .9936

11. จัดพิมพ์แบบสอบถามข้อที่เข้าเกณฑ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอรับหนังสือของความอนุเคราะห์ จากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ส่งสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ผู้วิจัยทำหนังสือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ไปประสานงานการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำไปส่งด้วยตัวเอง และกำหนดวันที่รับแบบสอบถาม เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดกระทำข้อมูล พิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามทุกฉบับและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 372 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 99.20

3. รวบรวมแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยภาพรวมงานด้านและรายข้อ แล้วนำไปแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
4.51 – 5.00	มีศักยภาพระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีศักยภาพระดับมาก
2.51 – 3.50	มีศักยภาพระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีศักยภาพระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีศักยภาพระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS / FW)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
  - 1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามตามรายชื่อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ (item - total correlation)
  - 1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ F-test (One Way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของ Tukey (HSD)